

lige Lande, og jeg tror ikke, at det er muligt at træffe en saadan Bestemmelse, som vilde kunne gennemføres. Det vilde være en Urimelighed i Tilfælde, hvor det fremmede Postvæsen ikke vilde indestaa for Forsendelser, der betvoedes det, sat forlange, at det danske Postvæsen skulde gøre det. Der kunde være Tale om, at Regjeringen skulde anvende sin Indflydelse, rette sine Bestræbelser paa at faae en Overenskomst med andre Lande, der kunde jikkre faa meget som muligt, og der kan være Tale om, at Postvæsenet skal yde sin Bistand; men en Bestemmelse om i ethvert Tilfælde uden videre at lade det gjælde som Regel, at det danske Postvæsen skal indestaa for Forsendelser ogsaa udenfor Landets Grændser, tror jeg vilde være at gaa for vidt.

Da ikke Flere ønskede at udtale sig, sluttedes Forhandlingen.

Sagens Overgang til 2den Behandling
vedtoges enstemmig med 45 Stemmer.

Orenboll: Jeg tillader mig at foreslaa Lovforslaget henviist til et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Uden Forhandling vedtoges dette Forslag enstemmigt med 45 Stemmer.

Man gik derefter til den sidste Sag paa Dagsordenen, som var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Statstelegrafvæsenets Eneret, Anbringelse og Beskyttelse m. m. af Statstelegrafvæsenets Bedrifter samt om Telegrafembeds- og Bestillingsmænds Strafsansvar.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2075 ff.)

Lovforslaget fattes under Forhandling.

Broberg: Det er vistnok fuldstændig i sin Orden, at Staten vil forbeholde sig Ret til Telegrafvæsenet. Det er i Konsekvens med Tidens Udvikling, idet jo saa at sige alle Telegrafledninger, der have været private, er gaaede over til Staten. Lidt anderledes stiller det sig maaske med Hensyn til Telefonanlæg, uagtet jeg skal indrømme, at jeg finder det fuldstændig i sin Orden, at Telefonanlæg og andre lignende Anlæg, som

kunne komme til at konkurrere med Telegrafvæsenet og staa ganske i samme Kategori med Hensyn til Meddelelse mellem Mand og Mand, ogsaa blive forbeholdte Statens Eneret. Men der er maaske dog en og anden Bestemmelse i Lovforslaget, som kan være mindre heldig. Der staar saaledes som Undtagelse, at Telefonanlæg i selve Byerne behøve ingen Koncession, hvad der er fuldstændig i sin Orden, og ligeledes gjælder det Samme om Sognene. Men jeg skal tillade mig at gøre opmærksom paa, at der allerede nu er ialtsald eet Telefonanlæg, som gaar gennem forskellige Sogne; det er Anlægget fra Helsingør til Kjøbenhavn. Jeg kan vel imidlertid gaa ud fra i Konsekvens med, hvad den ærede Indenrigsminister yttrede med Hensyn til det foregaaende Lovforslag angaaende Byposten, at heller ikke denne Lov vil faae tilbagevirkende Kraft for de Anlæg, der mulig allerede maatte være i Gang. Jeg veed ikke med Bestemthed, om der er andre Telefonanlæg end dette mellem Helsingør og Kjøbenhavn, men det er mig bekendt, at der paataenkes nogle andre. Jeg skal nævne, at der f. Ex. paataenkes et fra Indseilingen til Odense Fjord og til Odense By, idet man i Odense lægger stor Vægt paa at kunne faae hurtig Efterretning om Skibes, navnlig Dampskibes Ankomst derudenfor, som undertiden paa Grund af Lavvande eller Taage ikke kunne komme op. Jeg veed det, fordi der er kommet et Andragende fra Odense til det forenede Dampskibsselskab om at yde et aarligt Bidrag dertil, hvad det selvfølgelig strax svarede ja til. Det er altsaa et Spørgsmaal, jeg vil tillade mig at rette til den høitærede Minister, om min Opsættelse er rigtig eller ikke, forsaavidt den gaar ud paa, at Lovforslaget ikke har tilbagevirkende Kraft paa de Indretninger af den Natur, som mulig allerede bestaa, naar denne Lov træder i Kraft. Det er naturligvis ikke efter Lovens absolut forbudt Private at gøre slige Anlæg, men de skulle, hvad der er fuldstændig i sin Orden, erholde Koncession dertil. Efter en lille Udtalelse i Motiverne skulde man næsten tro, at Staten frygtede Konkurrence ved Anlæg af Telefoner lige overfor Telegraferne. Det kan gjerne være, og Staten er vistnok ogsaa berettiget til at tage saadanne Hensyn, men paa den anden Side vil jeg blot udtale, at man maa stole paa, at Regjeringen ikke vil være for uvillig til at meddele saadanne Koncessioner for Private, navnlig saa længe som Staten ikke selv har begyndt paa at anlægge Telefoner. Jeg mener naturligvis ikke, man skal give Koncession til Urimeligheder, men tror Regjeringen virkelig selv, det kan være til